

Under ytan

Nyhetsbrev från
Marint centrum
Nr 1/2010

2010 är året då Marint centrum tar det slutgiltiga steget från ord till handling. Strategin för etableringen är utstakad, samarbetspartners funna och ombyggnaden planerad, nu skrider vi till verket. Vi ser fram emot ett spännande år!

Regionala aktörer satsar på Marint centrum

Under de senaste månaderna har två regionala nyckelak-

törer och samarbetspartners till Marint centrum valt att fördjupa sitt engagemang i etableringen. I januari beslutade Regionala tillväxtnämnden i Region Skåne att bevilja 1 miljon kronor till Marint centrum under 2010, med avsikt att fortsätta stötta med 1 miljon kronor årligen även under åren 2011-2012. Enligt regionrådet Mats Persson ser Region Skåne satsningen på Marint Centrum som väsentlig för utvecklingen i Skåne i allmänhet och i sydost i synnerhet. För Simrishamn betyder detta mycket för framtiden och man är därför mycket glada att avsätta pengar till etablerandet.

I slutet av 2009 beviljade Sparbanken Syds Stiftelse för tillväxten halv miljon kronor till Marint centrum's etablering. Stiftelsen ger varje år ekonomiska bidrag till projekt i näringslivet som bygger på nytänkande och skapar tillväxt

i bankens verksamhetsområde. Enligt stiftelsens ordförande Staffan Olander, även VD för Sparbanken Syd, ser stiftelsen många spännande möjligheter i satsningen, som man menar har kapacitet att bli en tillväxtmotor för hela regionen.

Sparbanken Syds VD Staffan Olander överlämnar en halv miljon kronor till Christer Akej och Madeleine Lundin, Simrishamns kommun.

Det utvidgade stödet från båda aktörerna är oerhört betydelsefullt för Simrishamns kommun. Utöver det rent ekonomiska värdet innebär engagemanget ett viktigt erkännande av Marint centrum som

Marint centrum

Sparbanken Syds
Stiftelse för Tillväxt

en regional angelägenhet med stor utvecklingspotential. Pengarna kommer huvudsakligen att användas till de närmaste årens fokusering på att utveckla ett marint kluster och kompetenscenter som knyter ihop företagande, tillämpad forskning, innovationsutveckling samt konkreta projekt och åtgärder för Östersjöns miljö och ett hållbart fiske. I detta arbete är goda samarbetspartners A och O.

Från förstudie till byggstart

Fjolårets sista månader ägnades åt förstudiens avslutande och författandet av en slutrapport och handlingsplan för det fortsatta arbetet. Mot bakgrund av detta och i nära samverkan med Marint centrum samarbetspartners intensifieras nu utvecklingsarbetet. Visionen är att etablera en mötesplats där kompetens, företagande, FoU, kunskap, information, kultur och upplevelser knutna till Östersjöns marina miljö sammanförs och genererar en stark hållbar tillväxt.

På lång sikt finns flera intressanta utvecklingsmöjligheter, men i första etappen av Marint centrum etablering (ca 2010-2012) prioriteras utvecklandet av ett mångdisciplinärt marint klusterini-

tiativ och kompetenscenter med en innovativ miljö för Triple Helix-samverkan. Här ska företag, kunskapsinstitutioner och offentliga aktörer arbeta tillsammans för att nå resultat, innovationer och tillväxt inom verksamhetsområdet marin miljö. För att katalysera detta klusterinitiativ bildas en särskild grupp inom projektororganisationen, med erforderlig kompetens, erfarenhet och nätverk. Dess uppdrag är att väcka engagemang hos nyckelaktörer, attrahera verksamheter och partners, inkorporera kompetens inom forskning och entreprenörskap i Marint centrum, etablera samverkan med kunskapsintensiva institutioner och företag samt knyta Marint centrum till olika innovationssystem.

Mot bakgrund av den ansamling av marin kunskap och kompetens som tillskapandet av klusterinitiativet kommer att innebära, är avsikten att Marint

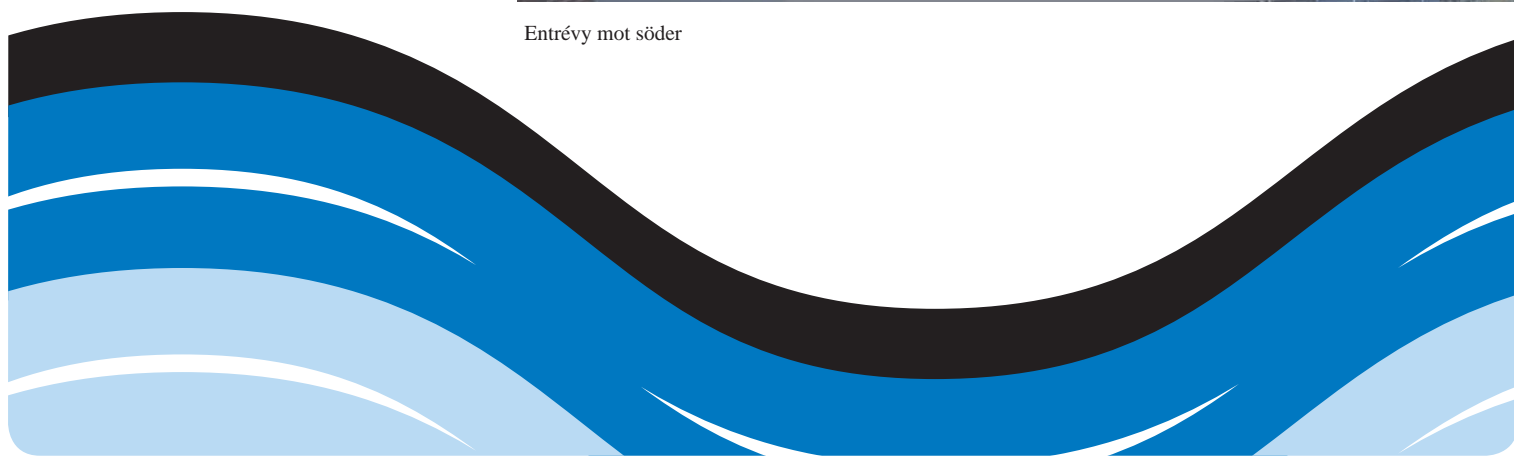
centrum stegvis ska bli en arena för kunskapsförmedling om Östersjön och frågor med koppling till den marina miljön. Detta innebär bl.a. att det skapas en plattform som akademien kan använda för att sprida sin kunskap och sina forskningsresultat.

Ett tredje fokusområde utgörs av Östersjöfisket. I Simrishamn finns av tradition en värdefull kompetens om fiske, som utgör en av grundpelarna i Marint centrum utveckling. Genom att ta tillvara denna kompetens finns en unik möjlighet att skapa en nisch för Marint centrum verksamhet, där Marint centrum kan fungera som en arena för kunskapsöverföring, informationsspridning, konkreta åtgärder och samarbete runt Östersjön.

Det fysiska tillskapandet av Marint centrum genomförs under 2010, med byggstart planerad till mars och i höst är det dags för invigning och inflyttning.

Entrévy mot söder

Marint centrum

Sparbanken Syds
Stiftelse för Tillväxt

Forskningsprojekt igång

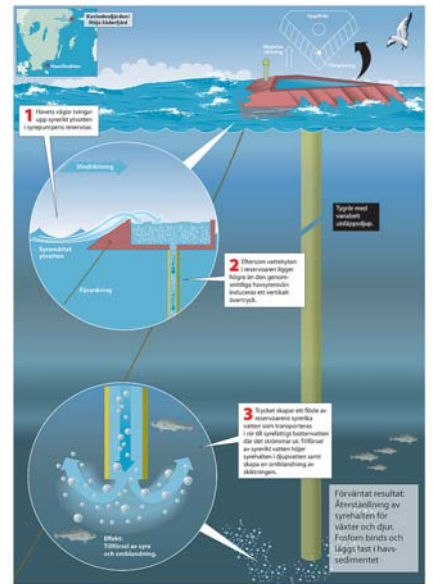
Den 1 januari inleddes ett treårigt pilotprojekt som leds av IVL Svenska Miljöinstitutet i samverkan med Kungliga Tekniska högskolan (KTH) och Simrishamns kommun. Bakgrunden till projektet är den ökande spridningen av syrefattiga bottenkikt i Östersjön under de senaste hundra åren har haft en direkt påverkan på de kustnära ekosystemen genom att fisken har tvingats bort från viktiga uppväxtområden och mindre flexibla marina livsformer som fisken äter har slagits ut. Syrebrist på djupt vatten kan även påverka bottenfauna och fiskrekryteringen och bidrar avsevärt till algbloomingen. Detta gör att syrefria botten har utvecklats till ett påtagligt miljöproblem för Östersjön, vilket påverkar exempelvis turist- och fiskeindustrin.

Eftersom syrebrist är en direkt följd av övergödningen är det viktigt att minska utsläppen av näringsämnen till marina miljöer. Att minska belastningen från fastlandet är dock svårt och otillräckligt eftersom det tar lång tid innan effekter i marina miljöer kan observeras. Det behövs även kompletterande åtgärder som leder till direkta förbättringar och som stimulerar de självrenerande

processerna i Östersjön.

Projektets mål är att undersöka om syresättningen av syrefria bottenvatten i kustnära zoner med hjälp av vågkraft och nedpumpning av syrerikt ytvatten kan öka syrehalten och därigenom minska fosforläckage från botten-sedimentet. Tekniken som kommer att tillämpas kallas WEBAP (Wave Energized Baltic Aeration Pump).

Under första halvåret 2010 pågår planering, tekniska förberedelser och design av prototypen. I september ska pumpen sjösättas och mätningarna inledas. Med anledning av projektet etablerar IVL ett projektkansli i Marint centrum, som också kommer att nyttjas av KTH. Simrishamns kommuns och Marint centrum roll i projektet rör huvudsakligen resultatspridning, visningsverksamhet, lokal kontakt och förankring. Även KIMO Baltic Sea och Handelshuset Österlen deltar i projektet, främst gällande resultatspridning, företagskontakter och uppväxling av projektresultaten. Projektets totala budget är ca 1,1 miljoner euro som finansieras av IVL, LIFE+ (EU:s program för natur- och miljöprojekt), KTH och Simrishamns kommun. Projektet kan följas på dess hemsida www.webap.ivl.se.

Denna bild syftar till att visa tekniken i anläggningen. Till våren inleddes designarbetet för att finna den optimala utformningen av pumpen.

Engagemang för ett hållbart Östersjöfiske

Mot bakgrund av att Simrishamn har Sveriges största fiskehamn är ansträngningarna för att utveckla ett hållbart Östersjöfiske en prioriterad fråga för Simrishamns kommun och Marint centrum. Arbetet kanaliseras huvudsakligen genom hamnen och föreningen Sydkustens fiskeområde, som startar sin verksamhet på allvar den 1 mars då verksamhetsledare Vesa Tschernij tillträder sin tjänst och flyttar från Finland till Simrishamn med sin familj. Vesa har arbetat med

Marint centrum

Sparbanken Syds
Stiftelse för Tillväxt

forskning och utveckling inom fiskerinäringen i över tjugo år, vilket gör att han är en välkänd profil runt Östersjön. 2002 tilldelades han Kungsfenan för sina insatser för ett bättre utnyttjande av fiskeresurserna. Sedan en tid har Vesa varit involverad i Marint centrums fiskearbete, inte minst under den gångna hösten, då Marint centrum arrangerade konferensen Baltic Sea Forum 2009 på temat Hållbart fiske – från teori till praktik.

Konferensen samlade fiskare, redskapsforskare och redskaps-tillverkare från sex länder runt Östersjön för att diskutera Östersjöfiskets, i synnerhet torsk-fiskets, framtida utveckling. Vid konferensen deltog även ordfö-

randen för EU-kommissionens rådgivande organ Baltic Sea RAC (Regional Advisory Council), liksom representanter från Fiskeriverket. Konferensen stöttades dessutom av det svenska EU-ordförandeskapet, Jordbruksdepartementet – vars medverkande fick förhinder i sista stund – och Sidas Östersjöenhet.

Konferensen utmynnade i en gemensam deklaration där deltagarna enades om att inleda ett samarbete för att verka för ett hållbart Östersjöfiske. Samarbetet kommer delvis att ske inom det nybildade nätverket Baltic Sea Fishermen's Network, där yrkesfiskare ska träffas för att utbyta kunskap och erfarenheter, bolla idéer, diskutera gemensamma problem

och finna lösningar som kan göra fisket långsiktigt hållbart. Avsikten är också att samverka med forskare och myndigheter i konkreta projekt för att uppnå ett hållbart fiske. En av de mest prioriterade frågorna på kort sikt är utveckling

av fiskeredskapen för att uppnå ökad selektering och därigenom åtgärda problemet med oönskade bifångster och utkast.

Mer information om konferensen finns på Marint centrum's hemsida, där det också finns länkar till två filmer som redogör för det pågående arbetet.

Skeppet öppnar för mer aktiviteter

Skeppet genomgick under 2009 en ordentlig uppfräschning och har nu förbättrade förutsättningar att inrymma olika typer av aktiviteter och evenemang. I upprustningen ingick bl.a. ljudisolering, installation av värmesystem, om målning, golvbehandling och en fasadförbättring. Marint centrum kommer att använda Skeppet till konferenser, seminarier, utställningar och liknande, därutöver hyrs lokalen ut till externa arrangörer. Lokalen är 400 kvm stor och kan hysa 150 personer. Projektör och duk, ljudanläggning och stolar finns att tillgå. Mer information och bokning hos Eva Lindeborg på Sifab, som nås på 0414-81 96 43 eller eva.lindeborg@simrishamnsbostader.se.

Kontakt:

Madeleine Lundin, Projektkoordinator Marint centrum
Simrishamns kommun, 272 80 Simrishamn

Besök: Stortorget 6, Simrishamn

0414-81 91 24 madeleine.lundin@simrishamn.se

www.simrishamn.se/marint-centrum

Marint centrum

Sparbanken Syds
Stiftelse för Tillväxt